

ДЕТСКА ГРАДИНА „Д Р У Ж Б А“
гр.Оряхово ул.„Алея на мира“№1,тел.09171/4162
e-mail: dg_drujba@abv.bg

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за възпитание и обучение по

БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

в ДГ „Дружба“

Настоящата учебна програма е изготвена в изпълнение на заложените мероприятия в Дейност 2 по проект на ДГ „Дружба“ „Интерактивна площадка по БДП“. Реализираният проект е по Програма за малки проекти, администрирана от Сдружение „Първи юни“, гр.Бяла Слатина и с подкрепата на фондация „Америка за България“.

септември 2018 г.

Специфика на възпитанието и обучението по БДП в първа възрастова група

Подготовката на децата по БДП е обща задача на семейството и детската градина. Характерна черта на 3-4-годишните деца е недостатъчната координация на движенията и диференциацията на възприятията. Осмислянето на предметите и явленията става на действено-практическа и нагледна основа. Децата се ориентират в най-близката пространствената среда - дом, улицата пред дома, пред детската градина. Те овладяват посоките по пътя чрез подражание. В тази възраст децата трудно се справят с пространствени направления и отношения. Зрителното поле е силно ограничавано от малкия им ръст, сензорните възприятия бурно се развиват, но не са така изострени, за да може детето бързо да реагира. Децата в тази възраст чуват добре, но не разбират откъде идва звука. Говорът като средство за саморегулация все още е неразвит добре.

Мотивите на детското поведение са емоционално обогатени, преобладава играта като основна дейност. Посредством играта детето овладява социалните роли (шофьор, майка, баща, дете - пътник) и правилата за движение, регулирани от избраната ролева позиция. Дори на улицата детето иска първо да задоволи потребността от игра. Посредством играчките то овладява наименованията и предназначението на превозните средства.

Най-важните правила, които децата научават, са: трябва да се движат хванати за ръка с възрастните, могат да се возят в автомобила на задната седалка, седнали върху обезопасително столче, с предпазни колани. Пътниците трябва да регулират поведението си, като не играят, а си стоят на мястото и не пречат на шофьора. Дори на улицата детето иска първо да задоволи потребността от игра.

Посредством играчките и игрите се овладяват наименованията и предназначението на превозните средства. Постепенно децата започват да се ориентират в сензорни еталони, да подобряват координацията при движение.

Програмното съдържание за първа група е от най-близкия бит на детето. Децата добиват най-обща представа за дома, разположението на сградите около него, движението, за звуковете и светлинните сигнали, обезопасителните средства, участниците в движението. Новите представи ще им помогнат да открият нови връзки и следствия. От значение е примерът на родителите, които могат да се привлекат като наблюдатели или участници.

С всяка тема от програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Запознаване на детето със сензорните еталони за звук, цвят, форма.
2. Развиване на пространствените представи за най-близката пътна среда.
3. Спазване правила при пътуване в автомобил.
4. Познаване наименования на превозни средства.
5. Развиване на обща представа за детето като участник в движението

Теми, очаквани резултати и нови понятия за I група:

месец	Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Образователно направление	Очаквани резултати и нови понятия
X	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Моят дом	Околен свят	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя. Определя подвижни и неподвижни елементи. <i>*Дом, път, движи се, не се движи.</i>
			Пешеходци и автомобили	Околен свят	Разпознава, наименова, изброява и изговаря другите участници в движението. Изброява кой къде се движи и светлините на светофара.
XI			Светофар	ИИ	Знае предназначението на светофара за придвижване на пешеходци и превозни средства. Апликира светлините на светофара от цветна хартия.
XII		Пътни превозни средства	Моите играчки	Околен свят	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение. <i>*Камионче, моторче, влакче, количка</i>
			Къде играят децата?	ИИ	Детето наименова и изброява безопасните места за игра. Рисува безопасно място за игра.
I			Моите помощници на пътя	КТ	Знае предназначението на светофара и пешеходната пътека, като изработва табло с подръчни материали.
II		Обезопасителни и защитни средства	Пътувам с мама и татко	Околен свят	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила.

					Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил. <i>*Дете-пътник, детско столче, седалка, колан, правила</i>
			Внимание, улица!	Околен свят	Наименова и изброява опасните и безопасни места на улицата. Разказва какво и защо не трябва да върши сам на улицата.
			На път за детската градина	ИИ	Рисува заедно с родител маршрута от вкъщи до ДГ.
III		Пътна сигнализация	Разпознавам звук и цвят	Музика	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара - червен, жълт и зелен цвят. <i>*Силен и слаб звук, звук на кола, цветове - червено, жълто и зелено.</i>
			Светофар	БЕЛ	Деца разпознават и назовават елементите на пътната среда- тротоар, улично платно, пешеходна пътека, светофар. Демонстрират желание да спазват правила и норми за безопасност на движението.
IV			Светофар- мой другар	КТ	Различава светофар за пешеходци и автомобилен светофар и обяснява тяхното предназначение. Изработва светофар от различни материали.
V		Участници в движението	Пътувам с мама и татко	Околен свят	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния - близо и далече. Разпознава участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата. <i>*Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече</i>
			Спазвам правила	Околен свят	Разширяване представите и затвърдяване на понятията пешеходец, пешеходна пътека, улично платно, кръстовище, светофар, пътни знаци. Уточняване

					правилата и местата за безопасно пресичане на улицата и осъзнаване необходимостта от тяхното спазване. Детето трябва да изброява основни правила за безопасно движение на улицата Разказва кой и къде има право да пресича улицата.
VI			Спазвам правила	КТ	Изработване на табло „ Правила за пресичане!“.

При прилагане на индивидуален подход към децата в игрите и ситуациите по БДП е необходимо да се осъществява рефлексия и резиланс в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен.

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи: информационно-познавателни (наблюдение, разговор, разказ, беседа, пътни казуси), игрово-познавателни (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ - игри, компютърни игри, подвижни и др.) и практико-изпробващи (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване). Интересен метод на организация на обучението са проектите, които включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в обучителния процес по БДП.

Специфика на възпитанието и обучението по БДП във втора възрастова група

Психолого-педагогическите особености на децата от втора възрастова група са добра възможност за организиране на продължаващо обучение по БДП. На тази възраст при децата бурно се развиват речта, паметта, възприятията, мисленето. Те могат да правят елементарни разсъждения, но бъркат причина със следствие. Те обясняват действията на другите, следвайки пътя на подражанието и най-близкия модел на семейството, възрастните и връстниците. На 4-5 години децата се учат да разбират чужда гледна точка, да сравняват, да се съсредоточават. По отношение на паметта могат да запомнят голямо количество информация, но бързо я забравят, затова системният характер и последователността на обучение могат да доведат до формиране на трайни връзки - знания, умения, отношения, свързани с пътната среда и безопасност.

В тази възраст кръгът на представите се разширява и децата се ориентират в понятия като „улица“, „елементи на улица“, „пътно движение“, „пътни знаци“, „водач на превозно средство“, „опасно - безопасно“, „превозни средства“, „пешеходна пътека“, предимно на нагледна, игрова и практическа основа. Разбира се, в обучението трябва да се осигурява добра мотивация за активност и преобразуване на средата. С децата могат да се обсъждат реални проблемни ситуации, свързани с опасните и безопасните места за игра. Основната

дейност отново е играта, но предметно-манипулативните игри отстъпват място на сюжетно-ролевите, които постепенно се обогатяват с нови сюжети и роли, въвеждат се игри с правила.

В тази възраст децата пресичат улицата, придружени от възрастен. Случва се при обучението да създаваме грешна представа за пешеходната пътека като безопасно място. Пресичането на пешеходна пътека изисква съобразяване на много нива - зрително, слухово, окомер, ако има светофар, и разчитане на светлинни сигнали, посока на движение и т.н., а това е трудно за децата. В програмата въвеждаме представа за най-разпространената пешеходната пътека тип „Зебра“ и правила за оглеждане и пресичане. С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:

1. Разпознаване основните елементи на улицата.
2. Съобразяване местата за игра съобразно безопасността.
3. Спазване правила при пресичане на улично платно със и без светофарна уредба.
4. Познаване пътни знаци с основни превозни средства.
5. Разпознаване хоризонтална маркировка тип „Зебра“.
6. Спазване правила при пресичане на пешеходна пътека.

Теми, очаквани резултати и нови понятия за II група:

месец	Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Образователно направление	Очаквани резултати и нови понятия
X	Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	Нашата улица	Околен свят	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства. Знае улица и нейните съставни елементи. Разбира къде се движат хората и къде превозните средства. <i>*Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“ *Пътни знаци превозни средства по суша</i>
			Движението на улицата има свои правила	Околен свят	Начално ориентиране за правилата за безопасно движение. Развитие и усъвършенстване на сензориката и моториката на детето. Детето трябва да: изброява основни правила за безопасно движение на улицата, разказва кой и къде има право да пресича улицата

					улица, пресичане, правила за пресичане,
XI			Какво знае и може малкия пешеходец	БЕЛ	Въздържане от спонтанни реакции, когато детето е само на улицата. Детето умее да: прави вербален разказ на пътна ситуация по картина или серия откартини; демонстрира основните правила за безопасно поведение като пешеходец в детската площадка. шумове от уличното движение, пешеходец, улична ситуация
XII	Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	Къде играят децата	Околен свят	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо. <i>*Опасност, безопасност, придвижване между паркирали коли, ролер, тротинетка, триколка</i>
			Спазвам правила	БЕЛ	Уточняване правилата и местата за безопасно пресичане на улицата и осъзнаване необходимостта от тяхното спазване. Детето трябва да изброява основни правила за безопасно движение на улицата. Разказва кой и къде има право да пресича улицата.
I			Правила за пресичане	БЕЛ	Детето трябва да именува и изброява опасни и безопасни места на тротоара, какво не трябва да върши сам. Да казват и разбират основни понятия – улично платно, тротоар, пешеходци, пешеходна пътека. Бързо да се ориентират и определя своето място в уличната среда.
II		Правила за движение в жилищна зона	Пътувам безопасно	Околен свят	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба. <i>* Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък</i>

			Движа се безопасно	Околен свят	Разпознаване, назоваване, описване и разграничаване на отделните елементи на пътя- улично платно, тротоар, светофар, пешеходна пътека. Установяване на връзка между конструиран и реален обект. Да разпознават основни понятия- тротоар, улично платно, пешеходец, светофар. Да определят своето място в пътната среда.
			Пешеходци и автомобили	Математика	Детето трябва да: изброява кой къде се движи; назовава участниците в движението изброява светлините на светофара по цвят. пешеходец, лека автомобил, автобус, трамвай, тролейбус шофьор, светофар, червено, жълто, зелено
III		Пътна сигнализация	Светофар	Околен свят	Знае значението на светофара като помощник в Движението. Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане. * Светофар, пресичане на улично платно със светофарна уредба.
			Движа се безопасно	БЕЛ	Осъзнаване, че на улицата е опасно без придружител. Детето умее да: изброява опасните места на улицата; изброява какво и защо не трябва да върши сам на улицата; разпознава зрително и слухово и наименова превозните средства. шумове от уличното движение, пешеходец, улична ситуация
IV			Спазвам правила	КТ	Изработва макет, показващ правилното пресичане на уличното платно - пешеходна пътека, улично платно, кръстовище, светофар, пътни знаци.
V		Основни правила за движение на велосипед	Моят велосипед	Околен свят	Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед.

					Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед. <i>*Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение напред, каране в права посока.</i>
			Велосипедист	ИИ	Познава правила, които трябва да спазва велосипедиста. Довършва и оцветява контурна рисунка.
VI			Безопасни средства на велосипедиста	ОС	Изброява безопасните средства, необходими на велосипедиста. Определя позволените и забранени места за движение на велосипедиста. <i>*спирачки, звуков сигнал /звънец/, бяла или жълта предна светлина, червена задна светлина;</i>

При прилагане на индивидуален подход към децата в игрите и ситуациите по БДП е необходимо да се осъществява рефлексия и резилианс в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен.

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи: информационно-познавателни (наблюдение, разговор, разказ, беседа, пътни казуси), игрово-познавателни (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ - игри, компютърни игри, подвижни и др.) и практико-изпробващи (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване). Интересен метод на организация на обучението са проектите, които включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в обучителния процес по БДП.

Изготвил: Юлия Тодорова - учител